

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 16–17 березня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

2. Коваленко А. Я. Науково-технічний переклад. Тернопіль: Видавництво Карп'юка, 2001. – 284 с.
3. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. – К: Видавничий центр «Академія», 2004. – 368 с.

МЕТАКОМУНІКАТИВНІ СИГНАЛИ ПІДТРИМКИ МОВЛЕННЄВОГО КОНТАКТУ СОЦІАТИВНОГО І КОГНІТИВНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Покладюк А. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Кац Ю. В.

Основою спілкування є комунікативний процес, організація якого залежить від розуміння структури й системи процесу, а також природи комунікативного акту.

Комунікація – це своєрідна форма зв'язку людей у процесі їхньої пізнавально-трудової діяльності, обмін інформацією, що здійснюється за допомогою різних засобів, насамперед мови, а також дорожніх знаків, світлових, колірних, звукових сигналів, предметів-символів тощо. [1, 119]. Метакомунікативні сигнали соціативного призначення являють собою сигнали, які слугують цілям взаєморозуміння і солідаризації сторін, що спілкуються, отримання довіри співрозмовника.

Метакомунікативні сигнали когнітивного призначення пов'язані із змістовною стороною спілкування. Це сигнали, які впливають на розумову діяльність адресата повідомлення, призначені для активізації сприйняття і адекватного декодування адресатом повідомлення, яке передається, підвищення інтересу комунікації та створення її пізнавальної потреби. Вони можуть йти як від адресата, так і від адресанта, однаково зацікавлених у створенні сприятливих умов спілкування та психологічної готовності до спілкування. Вчені П. Вацлавік, Дж. Бівін, Д. Джексон досліджували прагматичний аспект теорії людської комунікації в контексті її поведінкових елементів.

Метакомунікативні сигнали як прояв комунікативних стратегій сторін, що спілкуються з метою підтримання мовленнєвого контакту

відіграють велику роль в організації не лише соціативного, але й когнітивного аспекту комунікації, так як дана фаза комунікативного акту за нормами являється інформативно-змістовною. Фаза підтримки мовленнєвого контакту є центральною як за змістом, так і за місцем у структурі мовленнєвого спілкування. У процесі передачі інформації когнітивного чи соціативного призначення головна мета адресанта – упевнитися в тому, що повідомлення приймається і канал зв'язку діє.

Важливим елементом підтримання мовленнєвого контакту є комунікативна стратегія ввічливості, котра проявляється у прояві уваги та інтересу до співрозмовника, прагнення до взаєморозуміння з ним, врахування його бажань та створення атмосфери внутрішньогрупової ідентичності. Стратегії позитивної ввічливості слугують для встановлення спільності інтересів комунікантів, підкреслюють кооперативний характер, зміцнюють взаємодію та у цілому виступають як засіб свідомого стимулювання спілкування [2, 7-8].

Активність слухача щодо підтримання мовленнєвого контакту за допомогою метакомунікативних сигналів, спрямованих на збереження ходу мовлення мовця, досягається за допомогою таких тактик спілкування як, виділених вченими П. Брауном та С. Левінсоном:

- 1) тактика встановлення зворотного зв'язку;
- 2) тактика вираження згоди;
- 3) тактика вираження зацікавленості та співучасті у бесіді;
- 4) тактика спонукання мовця до пролонгування ходу розмови;
- 6) тактика повторів і перепитувань [3, 154].

Вибір тактик обумовлюється типами мовних особистостей учасників спілкування, національно-культурною специфікою поведінки мовної особистості в типових ситуаціях спілкування.

За своїм функціональним значенням, метакомунікативні сигнали підтримання мовленнєвого контакту поділяються на соціативно і когнітивно значимі в залежності від того, який із аспектів комунікативного акту – соціативний чи когнітивний – вони актуалізують.

Метакомунікативні сигнали адресата і адресанта на фазі підтримання мовленнєвого контакту являють собою ефективний засіб організації мовної інтеракції.

1. Словник-довідник з української лінгводидактики: навчальний посібник / кол. авторів за ред. М. Пентилюк, О. Горошкіна, Н. Мордовцева, А. Нікітіна, Л. Попова : Київ : Ленвіт, 2015. – 320 с.
2. Косенко Ю. В. Структурно-семантичні і функціональні особливості мета комунікативного блоку прощання. – автореферат дисертації – Суми : Сумський державний університет, 2008. – 245 с.
3. Brown P. Politeness: Some universals in language usage / Brown P., Levinson S. – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1987. – 376 p.
4. Косенко Ю. В. Вербальні та невербальні засоби актуалізації емоційного стану радості в художньому англійському дискурсі. Косенко Ю. В., Маяцька А. Сумський державний університет, 2012.

ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ КРЕДИТНО-БАНКІВСЬКИХ ТЕРМІНІВ ТА СПОСОБІВ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Полежай А. І.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Жулавська О. О.

У словниковому складі мови велике місце належить термінологічній лексиці, кількість якої весь час помітно зростає. До термінологічної лексики належать усі слова, що об'єднуються в мові під загальною назвою терміни. Терміном називається спеціальне слово або словосполучення, що вживається для точного вираження поняття з якої-небудь галузі знання — науки, техніки, суспільно-політичного життя, мистецтва, економіки тощо. Тому важливою рисою сучасної лінгвістики є зацікавленість вчених різними аспектами термінологічної лексики. З погляду на те, що економіка є невід'ємною частиною як людського спілкування взагалі, так і всього суспільного життя, вивчення кредитно-банківської термінології є надзвичайно важливим.

У даній роботі розглядаємо термінологічну лексику як сукупність термінів певної галузі знань, яка може бути представлена двома групами: